

Hodnocení bakalářské práce

Název práce:

Výchova k hledání smyslu života ve skautingu.

Autor: *Jana Knížková*

Oponent: *Richard Macků*

V posuzované diplomové práci studentka prokázala schopnost zpracovat zvolené téma, tzn. představit skauting jako pedagogický systém a zhodnotit jej z hlediska schopnosti rozvíjet hledání smyslu života. Tuto práci tvoří jedna, teoretická, část - pro její zpracování studentka využila dostatečné množství informačních zdrojů (jak tištěných, tak elektronických).

V první části práce se autorka věnuje interdisciplinárnímu pohledu na smysl života. Na prvních stranách čtenáře seznamuje s pohledem filozofie – autorce se podařilo stručně a přesto poměrně komplexně představit filozofické směry, které ji zaujaly a zároveň jsou důležité pro samotné téma. Dále se autorka věnuje tématu smyslu života z hlediska teologie, psychologie a pedagogiky. V druhé kapitole pak charakterizuje období adolescence, aby ve třetí kapitole mohla představit skauting – jeho historický vývoj, principy i metody. Myšlenku interdisciplinárního náhledu na věc považuji za velmi dobrou, místy však čtenář nabývá dojmu, že studentka na problematiku nejen nahlížela očima konkrétní vědní disciplíny, ale (nadneseně řečeno) snažila se popsat celkovou sumu dosavadního poznání této vědy – tím se práce stává poměrně náročným a dlouhým textem. Např. celá druhá kapitola je spíše souhrn poznatků vývojové psychologie, který je jen minimálně provázán z obsahem dalších částí práce. Jako nadbytečný vzhledem k tématu práce se jeví popis života K. Wojtyly a částečně i W. E. Frankla, ale i obecné pojednání o pedagogice a pedagogice volného času.

Celá práce je rozdělena do 3 kapitol; tato struktura se zdá jako vhodná a přehledná i celkový poměr jednotlivých částí je vzhledem k rozsahu práce vyvážený. Je třeba kladně ocenit volbu a zařazení relevantních příloh. Je však třeba poznamenat, že přímo v textu práce se nachází řada informací, které by (pro lepší přehlednost) bylo vhodnější zařadit právě jako přílohy, na něž je v textu odkázáno (např. skautský zákon, stezka apod.).

Poměrně málo se studentka ve své práci věnuje problematice osobních výchovných vzorů (jen stručně v kap. 3.6.1 a o osobních charakteristikách vůdce pak i v Závěru). Stejně tak je až zbytečně stručná kapitola 3.2, v níž bohužel není dostatečně vysvětlen klíč pro výběr kritérií podle nichž později autorka hodnotila skauting jako platformu pro hledání smyslu života. Ani v kapitole 3.8 (samotné zhodnocení) autorka důvod volby těchto kritérií neobjasňuje, navíc stěžejní problematice celé práce věnovala v této kapitole jen 2 strany. Vhodnější vzhledem k zaměření práce by bylo rozšířit toto pojednání a věnovat mu celou samostatnou kapitolu. S kritérii, které autorka vybrala (popř. dalšími) se struktura takové kapitoly přímo nabízí.

Zajímavé je propojení myšlenek logoterapie a skautského zákona. Domnívám se však, že postoje hodnoty v logoterapii, které ukazují hledání smyslu v utrpení, mohou být objeveny např. v bodě „skaut je veselý myslí“. Příklad, který uvádí autorka je dle mého soudu spíše ukázkou zážitkové kategorie hodnot. Tato myšlenka budiž podkladem pro diskusi u obhajoby této práce, stejně tak jako otázka kdo ve skautském oddíle především vykonává pedagogickou funkci – vůdce (jak píše autorka) nebo rádce? Celkově lze k obsahové stránce dodat, že cíl práce se autorce podařilo splnit – představila skauting jako pedagogický systém, avšak zhodnotit jej ve vztahu k rozvoji hledání smyslu života se podařilo spíše jen povrchně.

Jako chybu nevnímám vcelku subjektivní pohled na problematiku očima věřícího člověka, naopak kladně hodnotím fakt, že autorka tuto životní pozici před čtenáře staví zcela jasně. Určité pasáže textu jsou pak jasněji pochopitelné.

Až na výjimky práce splňuje obecné formální požadavky, které se řídí tzv. *Metodickou pomůckou ke zpracování závěrečných prací na TF JU*. Je však třeba upozornit na skutečnost, že práce přesahuje horní hranici pro rozsah diplomové práce o 5 stran.

Bibliografické citace jsou povětšinou zpracovány správně, avšak na některých místech jsou uvedena velice zásadní tvrzení bez jakéhokoliv odkazu (např. str. 14 „hodnoty musí být spojeny se skutky“; str. 36-38 studentka pravděpodobně čerpá z díla Vážanského, avšak odkaz je uveden až na str. 38). U obhajoby práce by proto bylo dobré přiblížit systém citování.

Po stránce úpravy lze vytknout nepříliš zdařilé grafické provedení obrázku (schématu) na str. 81 a dále např. použití odlišného fontu pro poznámku pod čarou č. 115. V celé práci se objevuje jen minimum překlepů.

Stylistické provedení práce je rovněž velice dobré. Snad jen při popisu výchovy k přírodě a v přírodě autorka přechází z odborného jazyka až k básnickému vyjadřování (při popisu kůry stromu) a tato pasáž pak ve vztahu ke zbývajícím částem textu působí poněkud nesourodě.

Celkově hodnotím obsahovou i formální úroveň práce jako dobrou, proto ji doporučuji k obhajobě. Vzhledem k nedodržení limitu rozsahu a s přihlédnutím k výše zmíněným nedostatkům navrhuji hodnocení velmi dobře.

Studentce přeji hodně štěstí u obhajoby její práce i v průběhu dalších částí SZZ.

V Českých Budějovicích 18. srpna 2009

Mgr. Richard Macků, DiS.
Katedra pedagogiky, TF JU
oponent